

Spm. nr. S 2127

Til statsministeren (14/7 95) af:

Óli Breckmann (KF):

»Vil statsministeren oplyse, om den danske stat har haft en økonomisk indtægt af eller er sluppet økonomisk billigere i NATO-ydelse for aftaler om benyttelse af færøsk landområde til bl.a. Loran A, Loran C, Færøernes Kommando og Flyvestation Tórshavn, som hidtidige danske statsministre har gjort med USA og/eller NATO om forsvarsinstallationer på Færøerne?«

Begrundelse

I den danske presse blev det den 13. juli 1995 oplyst, at en tidligere dansk statsminister har indgået en hemmelig aftale med USA/NATO om leje, bygning og drift af forsvarsanlæg på Færøerne.

Et stort flertal af færinger har uden tvivl følt sig knyttet til det vestlige forsvarsfællesskab. Folkeflokket er det parti i Lagtinget, som aktivt har støttet færøsk deltagelse i NATO-fællesskabet, især mens den kolde krig var en reel trussel imod vor åndelige og økonomiske frihed og imod folkestyret, en trussel, som alene kunne modstås med en aktiv forsvarsvilje hos samtlige vestlande. Men Folkeflokket finder det også vigtigt at få afklaret, på hvilken måde Færøerne eventuelt kan være indgået i Danmarks økonomiske forsvarsforpligtelse som NATO-medlemsland.

Hvis Danmarks brug af færøsk landområde er tilgodeset i en økonomisk mellemregning mellem den danske statskasse og NATO i de 45 år siden NATO's oprettelse, bør denne økonomiske fordel for Danmark kunne komme i betragtning i kommende forhandlinger mellem landsstyret og regeringen om afklaring af Færøernes lånegæld til Danmark.

Svar (25/7 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Forsvarsministeren har over for mig oplyst følgende:

»Den forsvarsmæssige indsats på Færøerne har ikke medført et mindre dansk bidrag til NATO. Danmark har derimod afholdt væsentlige udgifter som en del af Danmarks bidrag til alliancen.

I forbindelse hermed bidrager Danmark til NATO's militære driftsbudgetter m.v. samt til de internationalt finansierede NATO-anlægsarbejder (infrastrukturprojekter).

For så vidt angår de to loransystemer A og C, har disse været drevet af det tidligere Fyrdirektorat og fra 1973 af Farvandsvæsenet for henholdsvis den internationale luftfartsorganisation, ICAO, under FN og for det amerikanske transportministerium, hvorunder US Coast Guard hører.

Fra den 1. januar 1995 indgik driften af loranstationen i Ejde i det nordvesteuropæiske loransystem, hvor Danmark afholder 50 pct. af lønudgifterne ved stationen. Den resterende del af lønudgifterne samt øvrige driftsudgifter dækkes af Norge og Holland.

Anlægs- og driftsudgifter samt et 5 pct.s administrationstillæg har før 1. januar 1995 været afholdt af de to ovennævnte organisationer. Ca. 85 pct. af udgifterne er medgået til færøske personalelønninger, elektricitetsforsyning og vedligeholdelse.

Begge systemer har været tilgængelige for offentlig anvendelse, og ikke mindst Loran C har været af vital betydning for det færøske fiskeri.

Færøernes Kommando er en dansk militær myndighed. Faciliteter til kommandoen er opført på en af Forsvarsministeriet ejet grund for nationale midler, og driften af kommandoen er et rent dansk anliggende. Mindre dele af Flåderadio Tórshavn anvendes også til NATO-kommunikation, og Danmark har modtaget en årlig kompensation til dækning af rene driftsudgifter. Flåderadioens antennepark ligger på en af Tórshavn Kommune udlejet grund.

Flyvestation Tórshavns etablering er finansieret for nationale midler og NATO-infrastrukturmidler. Senere ombygninger og moderniseringer er ligeledes fællesfinansieret. Flyvestationen ligger på lejet grund, hvor lejeudgiften indbetales til Færøernes Jordråd. Samtlige driftsudgifter, herunder almindelig vedligeholdelse, påhviler i henhold til NATO's bestemmelser brugeren, i dette tilfælde Danmark. Til driften af flyvestationen ydes et årligt refusionsbeløb over NATO's militære driftsbudgetter til delvis dækning af militære lønudgifter, idet civile lønudgifter afholdes nationalt. Refusionen er fra 1994 reduceret med ca. 30 pct. Refusionen udgør kun en mindre del af de samlede omkostninger ved drift af flyvestationen. For så vidt angår Forward Scatter Station Torshavn, er denne under